

p. K. Ustrowski
p. J. Poleski

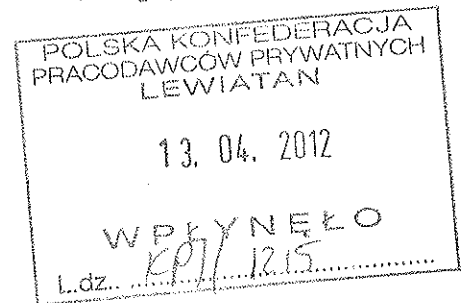
p. P. Sauer

Warszawa, 12.04.2012 r.

PREZES
 URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jacek Sadowy

UZP/DUEIWM/WP/22536/4358 /12

Według rozdzielnika

Wojciech Pyziak

Uprzejmie informuję, iż w dniu 4 kwietnia 2012 r. Sekretariat Generalny Rady UE przekazał polską wersję językową projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu towarów i usług z państw trzecich do rynku wewnętrznego Unii w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych towarów i usług COM(2012) 124.

W związku z powyższym, oraz ze względu na istotę zagadnienia i potencjalny wpływ przyszłego rozporządzenia na prowadzenie działalności przez polskich przedsiębiorców, w załączeniu przekazuję ww. projekt rozporządzenia wraz z projektem stanowiska RP z uprzejmą prośbą o wyrażenie Państwa opinii w przedmiotowej sprawie.

Z uwagi na bieg terminów przewidzianych w ustawie z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395) na przekazanie stanowiska RP do Sejmu i Senatu oraz potrzebę zatwierdzenia stanowiska przez Komitet do Spraw Europejskich, będę wdzięczny za przekazanie ewentualnych uwag do ww. dokumentów najpóźniej do dnia 16 kwietnia 2012 r., również w wersji elektronicznej na adres Wojciech.Pyziak@uzp.gov.pl.

Wojciech Pyziak

Załączniki:

- 1) Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady COM(2012) 124
- 2) Projekt stanowiska Polski dotyczącego projektu rozporządzenia

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Malinowski
Prezydent
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Brukselska 7
03-973 Warszawa
2. Pani dr Henryka Bochniarz
Prezydent
Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
3. Pan Andrzej Arendarski
Prezes
Krajowej Izby Gospodarczej
ul. Trębacka 4
00-074 Warszawa
4. Pan Marek Goliszewski
Prezes
Business Center Club
Plac Żelaznej Bramy 10
00-136 Warszawa

PROJEKT STANOWISKA RP

*przygotowany w związku z art. 7 ustawy z dnia 8 października 2010 r.
o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395)*

Dotyczy	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie dostępu towarów i usług z państw trzecich do rynku wewnętrznego Unii w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych towarów i usług do rynków zamówień publicznych państw trzecich	
Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	4 kwietnia 2012 r.	
Sygnatura dokumentu	Komisja Europejska	COM(2012) 124 final
	Numer międzyinstytucjonalny	2012/0060 (COD)
Procedura decyzyjna	zwykła procedura ustawodawcza	
Tryb głosowania w Radzie UE	większość kwalifikowana	
Instytucja wiodąca	Urząd Zamówień Publicznych	
Instytucje współpracujące	Ministerstwo Gospodarki Ministerstwo Spraw Zagranicznych	
Data przyjęcia przez KSE		

I. Cel projektu aktu prawnego

Przedmiotowa inicjatywa służy realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM(2010) 2020] oraz inicjatywy przewodniej w ramach strategii „Europa 2020” - Zintegrowana Polityka Przemysłowa w Erze Globalizacji [COM(2010) 614]. Wdraża ponadto Akt o Jednolitym Rynku [COM(2010)612]. Jest również strategiczną inicjatywą Programu Pracy Komisji na rok 2011 [COM (2010) 623 final].

Kluczowym celem przedmiotowej inicjatywy ustawodawczej jest poprawa warunków, zgodnie z którymi przedsiębiorstwa z UE będą mogły ubiegać się o udzielenie zamówień publicznych poza UE. Inicjatywa ma wyposażać KE w skuteczny instrument wywierania wpływu w negocjacjach z innymi państwami w celu szerszego otwarcia ich rynków zamówień publicznych dla przedsiębiorców unijnych, w tym także polskich.

Poza tym inicjatywa zmierza do ustanowienia przejrzystych zasad dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych dla dostaw, usług i wykonawców z państw trzecich, zarówno tych z którymi UE zawarła umowy międzynarodowe w zakresie zamówień publicznych, jak i tych z którymi takie umowy nie zostały zawarte, a tym samym do zapewnienia symetrii w tym zakresie we wzajemnych relacjach z państwami trzecimi.

Propozycja rozporządzenia służyć ma także zapewnieniu skuteczności zawartych porozumień międzynarodowych w dziedzinie zamówień publicznych, w tym Porozumienia w sprawie Zamówień Rządowych (GPA) oraz Porozumień o Wolnym Handlu (FTA's).

Do tej pory w prawodawstwie UE kwestie dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych regulowały jedynie przepisy art. 58 i 59 dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, dotyczące wyłącznie zamówień na dostawę towarów pochodzących z państw trzecich, z którymi UE nie zawarła wielostronnych lub dwustronnych umów zapewniających przedsiębiorstwom UE porównywalny i skuteczny dostęp do rynków tych państw. W zakresie nieuregulowanym tymi przepisami kwestie dostępu wykonawców oraz towarów z państw trzecich były regulowane przepisami lub praktyka krajową w poszczególnych państwach członkowskich UE. I tak, część państw umożliwia nieograniczony dostęp do swojego rynku zamówień publicznych, inne (mniejszość) wprowadzają ograniczenia, w zakresie w jakim pozwalają na to obowiązujące umowy.

Z uwagi na ograniczony zakres uregulowań unijnych w tej dziedzinie oraz różne podejście do tej kwestii w państwach członkowskich istnieje rozbieżność między tym co zostało ustalone na szczeblu międzynarodowym, a faktycznymi warunkami dostępu do rynku zamówień publicznych UE. Co do zasady, towary, usługi i wykonawcy z państw trzecich mają w praktyce zapewniony większy dostęp do unijnego rynku zamówień publicznych niż wynika to z zobowiązań międzynarodowych. Dodatkowo zakres udostępnionych przez UE zamówień publicznych jest często szerszy od zakresu zamówień publicznych udostępnionych przez państwa trzecie.

Inicjatywa legislacyjna, wyposażając UE w większą możliwość nacisku w negocjacjach międzynarodowych dotyczących zamówień, służyć ma dalszemu otwarciu rynków zamówień publicznych w państwach trzecich, prowadząc, zgodnie ze strategią UE 2020, do zwiększenia możliwości biznesowych wykonawców z UE. W rezultacie możliwe do osiągnięcia powinny być następujące cele:

- zapewnienie, że zobowiązania w zakresie zamówień publicznych względem UE będą przestrzegane,
- zwiększenie konkurencyjności wykonawców z UE, zarówno w UE, jak i na arenie międzynarodowej,
- zwiększenie eksportu towarów i usług z UE na rynki zamówień publicznych poza UE,
- umiędzynarodowienie aktywności unijnych MSP,
- zwiększenie zatrudnienia oraz promowanie innowacyjności w UE.

II. Stanowisko RP

Rząd RP popiera inicjatywę zmierzającą do uregulowania kwestii dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych wykonawców pochodzących z państw trzecich. Obecnie, wykonawcy unijni często spotykają się z trudnościami i ograniczeniami na rynkach państw trzecich podczas gdy wykonawcy pochodzący z tych państw korzystają z szerokiego dostępu do rynku unijnego. Potrzebny jest więc instrument, który zapewni równowagę w tym zakresie stanowiąc motywację dla państw trzecich do szerszego otwierania swoich rynków dla wykonawców z UE oraz ograniczając dostęp do unijnego rynku zamówień publicznych tam, gdzie dostęp ten nie został przyznany w ramach wynegocjowanych przez UE umów handlowych.

Polska docenia zatem działania legislacyjne Komisji podjęte w interesie wykonawców unijnych, pragnie jednak wyrazić rozczarowanie sposobem uregulowania tej kwestii.

Projektowane rozwiązania należy ocenić jako nieskuteczne i niedostatecznie służące osiągnięciu pierwotnie wyznaczonych celów. W ocenie Polski prowadzą one do szerszego otwarcia unijnego rynku zamówień publicznych dla wykonawców z państw trzecich niż ma to miejsce obecnie.

Dotychczas niektóre państwa członkowskie stosowały na gruncie krajowym przepisy ograniczające dostęp do ich rynków zamówień publicznych w zakresie, w jakim pozwalają na to zawarte porozumienia handlowe. W świetle zapisów projektowanego rozporządzenia nie będzie możliwe utrzymywanie tego rodzaju regulacji w poszczególnych państwach członkowskich. Generalną zasadą ma być otwarcie unijnego rynku zamówień publicznych, również w odniesieniu do państw, z którymi UE nie ma podpisanych stosownych umów lub umowy te mają ograniczony zakres. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, w przypadku braku umowy lub w przypadku zamówień nieobjętych umową ograniczenie dostępu do tego rynku będzie możliwe tylko za zgodą KE wyrażaną indywidualnie dla każdego postępowania, w którym instytucja zamawiająca zamierza odrzucić ofertę zawierającą więcej niż 50% towarów lub usług pochodzących spoza UE. Dostęp do unijnego

rynku zamówień publicznych będzie mógł być ograniczony również w drodze decyzji KE podjętej w stosunku do wykonawców pochodzących z państwa trzeciego utrzymującego środki restrykcyjne wobec wykonawców z UE. Zanim jednak taka decyzja zostanie podjęta poprzedzać ją będzie postępowanie wyjaśniające i konsultacje z zainteresowanym państwem. Procedura taka może być długotrwała i w efekcie nieskuteczna. Konieczność uzyskiwania zgody KE będzie także skutecznie zniechęcać instytucje zamawiające do korzystania z tego instrumentu.

W opinii Rządu RP, zaproponowana regulacja nie spełni także celu, którym miało być zmotywowanie państw trzecich do szerszego otwierania swoich rynków dla wykonawców z UE oraz do składania ambitniejszych propozycji w tym zakresie w trakcie prowadzonych negocjacji. Szerokie otwarcie rynku przy słabych instrumentach umożliwiających wprowadzenie ewentualnych środków ograniczających będzie zniechęcało te państwa do podejmowania ambitniejszych zobowiązań.

W odniesieniu do konkretnych propozycji Rząd RP zajmuje następujące stanowisko:

Traktowanie towarów i usług objętych zobowiązaniami

W ocenie Rządu RP rozwiązania w tym zakresie powinny odzwierciedlać rzeczywisty zakres zobowiązań podjętych w ramach umów zawartych przez UE. Tymczasem zapis zawarty w art. 4 projektowanego rozporządzenia nie jest jasny i w praktyce może budzić wątpliwości co do zakresu traktowania usług i towarów objętych zobowiązaniami międzynarodowymi na równi z towarami i usługami pochodzącymi z UE. W związku z tym należy doprecyzować stosowne zapisy w art. 4 tak, aby w sposób jasny wynikało z niego, że traktowanie na równi z towarami i usługami unijnymi przyznawane jest w zakresie nie szerszym niż wynika to z zawartych porozumień. Zastosowanie tej regulacji w praktyce będzie wymagało również precyzyjnego określenia w jakim zakresie i w odniesieniu do jakich państw UE związana jest zobowiązaniami międzynarodowymi. Z tego względu załącznik do rozporządzenia, w którym określono wykaz zawartych przez UE umów międzynarodowych w zakresie zamówień publicznych, powinien zawierać także informacje na temat zakresu zobowiązań podjętych w ramach tych umów.

Prawo instytucji zamawiających do wykluczania ofert obejmujących towary i usługi nieobjęte porozumieniami

Zastrzeżenia budzą rozwiązania dotyczące sposobu kwalifikacji ofert do wykluczenia, ze względu na pochodzenie oferowanych towarów i usług, ograniczenia zakresu zastosowania instrumentu do zamówień przekraczających wartość 5 000 000 euro oraz procedury zatwierdzania przez Komisję decyzji zamawiających w przedmiocie wykluczania ofert.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że projektowana w tym zakresie regulacja nie uwzględnia specyfiki procedur udzielania zamówień publicznych ani też nie pozwala rozwiązać problemów związanych z udziałem w procedurach zamówień publicznych wykonawców pochodzących z państw trzecich, z którymi UE nie ma podpisanych umów handlowych.

Projektowana regulacja zakłada możliwość odrzucenia, za uprzednią zgodą KE, oferty zawierającej więcej niż 50% towarów lub usług nieobjętych porozumieniami. Tego rodzaju rozwiązanie zostało już przewidziane w obecnie obowiązującej dyrektywie sektorowej (2004/17/WE). Dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie wskazują, że nie jest ono stosowane w praktyce i budzi wiele wątpliwości interpretacyjnych. Proponuje się zatem, aby mechanizm ten oparty był nie na możliwości odrzucenia oferty ale na możliwości wykluczenia wykonawcy z państwa trzeciego, jeżeli z państwem tym UE nie ma zawartej umowy handlowej lub zawarta umowa nie umożliwiła dostępu dla wykonawców z danego państwa do określonych zamówień.

Istotne zastrzeżenia budzi również sama procedura wyrażania zgody przez KE na odrzucenie oferty zawierającej towary lub usługi nieobjęte porozumieniami. W ocenie Rządu RP nie jest uzasadnione ustanawianie kontroli KE w odniesieniu do konkretnych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, dotyczącej wykluczania wykonawców lub odrzucania ofert w zamówieniach, które nie są objęte zobowiązaniami międzynarodowymi. Instytucje zamawiające powinny mieć możliwość ograniczenia dostępu do danego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie, w jakim pozwalają na to zawarte przez UE umowy międzynarodowe. Dodatkowo należy podkreślić, że procedura zaproponowana w tym zakresie przewidująca uprawnienie KE do podjęcia decyzji w ciągu dwóch miesięcy od złożenia przez instytucję zamawiającą wniosku o wyrażenie zgody, z możliwością przedłużenia tego okresu o kolejne dwa miesiące, będzie prowadziła do nadmiernego wydłużenia procedury udzielania zamówienia publicznego i zwiększenia obciążeń administracyjnych po stronie zamawiających. Jako taka będzie znacząco utrudniała efektywne i sprawne wydatkowanie środków publicznych. Stoi również w sprzeczności z podstawowym celem prac prowadzonych równoległe w zakresie modernizacji przepisów dotyczących zamówień publicznych, którym jest uproszczenie, usprawnienie i uelastycznienie obowiązujących procedur.

Ponadto, konieczność uzyskania zgody KE na odrzucenie oferty oraz związane z tym wymogi proceduralne, długotrwałość takiej procedury i ewentualne konsekwencje niezastosowania się do decyzji KE w tym zakresie w postaci nieważności umowy będą skutecznie zniechęcać instytucje zamawiające do korzystania z tego instrumentu. W efekcie tak określona procedura będzie nieefektywna i prowadzić będzie do skutków wręcz odwrotnych niż zamierzone.

Rząd RP postuluje zatem rezygnację z procedury wyrażania zgody przez KE na odrzucenie oferty lub wykluczenie wykonawcy w postępowaniach nieobjętych zobowiązaniami międzynarodowymi.

Rażąco tanie oferty

W ocenie Rządu RP regulacje dotyczące rażąco taniej oferty zawarte w projekcie rozporządzenia przyczynią się do większej przejrzystości w tym zakresie w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, nie zawierają jednak instrumentów pozwalających na rozwiązanie problemu ofert rażąco tanich składanych przez wykonawców z państw trzecich korzystających z dofinansowania rządowego lub nieprzestrzegających standardów pracy

i standardów socjalnych. Kwestie te powinny w szerszym zakresie być uregulowane w projektowanych dyrektywach, mających zastąpić dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE.

Nieskuteczność umów zawartych z naruszeniem decyzji KE dotyczącej braku zgody na odrzucenie oferty

W ocenie Rządu RP, skutek w postaci nieważności umów zawartych z naruszeniem aktów wykonawczych Komisji w przedmiocie środków ograniczających dostęp do unijnego rynku zamówień publicznych (określony w art. 16 ust. 2 projektu rozporządzenia), powinien być uzależniony od bezpośredniego wpływu takich naruszeń na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Przedmiotowy przepis nie powinien mieć zastosowania np. w sytuacji, gdy odrzucona przez zamawiającego, nawet wbrew decyzji Komisji, oferta nie będzie ofertą najkorzystniejszą, w świetle prawidłowo określonych przez zamawiającego kryteriów oceny ofert. W przeciwnym przypadku, skutek określony w projekcie rozporządzenia będzie niezgodny z zasadą proporcjonalności. Z uwagi na powyższe, w przedmiotowym przepisie powinno zostać zawarte zastrzeżenie łączące skutek w postaci bezskuteczności umowy z wpływem naruszenia na wynik postępowania w sprawie zamówienia publicznego. Zaproponowane przez Komisję rozwiązanie w zakresie „automatycznego” skutku w postaci nieważności umowy jest sprzeczne z rozwiązaniami przyjętymi na gruncie dyrektyw 89/665 oraz 92/13 zmienionych przez dyrektywę 2007/66 (do której zresztą odwołuje się projektowane rozporządzenie), zgodnie z którymi to rozwiązaniami nieważność umów w sprawie zamówień publicznych:

- dotyczy wyłącznie najcięższych przypadków naruszeń przepisów o zamówieniach publicznych,
- nie jest sankcją automatyczną lecz jest wynikiem decyzji organu odwoławczego podjętą po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, na skutek skargi wniesionej przez wykonawcę mającego interes w uzyskaniu danego zamówienia, którego prawa zostały naruszone przez niezgodną z prawem decyzję zamawiającego.

Procedury kontroli wykonywania przez Komisję uprawnień wykonawczych wobec przewidzianych w rozporządzeniu aktów wykonawczych i delegowanych

Rząd RP popiera zastosowanie zróżnicowanych, w zależności od regulowanej materii, systemów kontroli nad uprawnieniami wykonawczymi Komisji, przewidzianymi w projekcie rozporządzenia, tj. procedury sprawdzającej stosowanej w kwestiach regulowania dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych, a także decyzji kończącej dochodzenie w sprawie podejrzenia stosowania środków ograniczających w zamówieniach oraz procedury doradczej, w kwestiach ustalania standardowych formularzy do stosowania w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Najszerzy zakres oddziaływania będą mieć akty wykonawcze Komisji w przedmiocie środków ograniczających dla których przewidziana została procedura sprawdzająca. Adresatami tych aktów będą instytucje zamawiające, dla których akty te będą wiążące, skutkując brakiem skuteczności umów zawartych z naruszeniem tych aktów.

Środki te, o charakterze generalnym, dotyczyć będą wszystkich wykonawców, w tym wykonawców unijnych, którzy zechcą zaofertować towary lub usługi pochodzące z krajów trzecich, które nie zostały objęte porozumieniami w zakresie zamówień publicznych, wskazanymi w załączniku do rozporządzenia. Będą one oddziaływać bezpośrednio na sytuację podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego w UE, wyznaczając zakres podmiotów, którym będzie mogło zostać skutecznie udzielone zamówienie.

Zakres aktów wykonawczych przewidzianych w projekcie rozporządzenia, z uwagi na wyżej wskazane propozycje wymagałby odpowiedniego dostosowania. W szczególności należałoby zrezygnować z procedury zatwierdzania przez Komisję decyzji zamawiających o odrzucaniu ofert zawierających towary lub usługi nieobjęte zobowiązaniami międzynarodowymi.

Dodatkowo, dla aktów wykonawczych określonych art. 9 ust. 4 projektu rozporządzenia, wyłączających możliwość zastosowania przez zamawiających art. 6 projektu rozporządzenia do towarów i usług z państw zaangażowanych w konkretne negocjacje z UE dotyczące dostępu do rynku zamówień publicznych, powinna zostać wprost przewidziana procedura sprawdzająca.

Polska popiera propozycję powierzenia Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych w zakresie wprowadzania zmian w załączniku do rozporządzenia w związku z zawarciem przez Unię nowych umów międzynarodowych lub zmianą w zakresie dotychczasowych umów. Polska nie zgłasza zastrzeżeń odnośnie powierzenia KE kompetencji do wydawania aktów delegowanych w powyższym zakresie na czas nieokreślony.

III. Uzasadnienie stanowiska RP

Wstępne stanowisko dotyczące inicjatywy w sprawie dostępu towarów i usług do rynku wewnętrznego UE w zakresie zamówień publicznych zawarte zostało w stanowisku Rządu RP przyjętym przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 11 października 2011 r.

W konsultacjach przeprowadzonych przez Komisję, Rząd RP wyraził poparcie dla inicjatywy prawodawczej UE zmierzającej do zapewnienia większej symetrii w dostępie do rynków zamówień publicznych pomiędzy UE i jej partnerami handlowymi. Wskazano przy tym na potrzebę pełnego stosowania zasady wzajemności oraz większego otwarcia rynków zamówień publicznych państw, z którymi UE prowadzi obecnie negocjacje umów o wolnym handlu.

Ponieważ znaczna część państw trzecich znacznie szerzej stosuje środki ograniczające dostęp do krajowych rynków zamówień publicznych, w rezultacie wykonawcy, towary i usługi z UE, mają mniejszy dostęp do rynków zamówień publicznych państw trzecich niż towary, usługi i wykonawcy z państw trzecich do rynków zamówień publicznych UE. Dodatkowo, wiele państw trzecich nie wykazuje woli szerszego otwarcia swoich rynków zamówień publicznych na konkurencję międzynarodową. Na poziomie unijnym brak jest natomiast odpowiednich

mechanizmów, które byłyby w stanie skutecznie skłonić państwa trzecie do otwarcia ich krajowych rynków zamówień publicznych dla wykonawców, towarów i usług z krajów UE. Z tego względu konieczne jest wprowadzenie instrumentu umożliwiającego wyegzekwowanie wzajemnych zobowiązań podjętych w ramach zawartych porozumień oraz wpływanie na państwa, z którymi UE prowadzi negocjacje.

Wprowadzenie mechanizmów zapewniających stosowanie wzajemności w relacjach handlowych między UE i jej partnerami handlowymi leży również w interesie polskich przedsiębiorców zamierzających ubiegać się o zamówienia publiczne w UE oraz poza nią. Obecnie polscy wykonawcy stosunkowo rzadko ubiegają się o zamówienia w innych krajach. Niemniej jednak powinni mieć możliwość konkurowania o zamówienia na innych rynkach, zwłaszcza biorąc pod uwagę dużą otwartość rynku europejskiego dla wykonawców spoza UE. Istotne jest również, aby instrument zawierał także stosowne narzędzia ograniczające dostęp do rynku unijnego dla wykonawców z państw, z którymi nie ma stosownych porozumień oraz w zakresie w jakim stosowne porozumienia istnieją, ale nie przewidują dostępu do unijnego rynku w określonym obszarze. Konkurencja na rynku europejskim ograniczona zostałaby w ten sposób do przedsiębiorców z UE oraz z tych państw, którym przyznano dostęp do rynku unijnego, zwiększając tym samym szanse rodzimych wykonawców na uzyskanie zamówienia. Rozporządzenie powinno także, łącznie z właściwymi regulacjami w projektowanych nowych dyrektywach z zakresu zamówień publicznych eliminować nieuczciwą konkurencję ze strony wykonawców z państw trzecich, korzystających z dotacji państwowych lub naruszających standardy w zakresie prawa pracy i prawa socjalnego.

Proponowane w projekcie rozporządzenia rozwiązania nie zapewniają realizacji powyższych celów. Z tego względu należy poprzeć inicjatywę przyjęcia stosownego instrumentu w tym zakresie, krytycznie jednak odnosząc się do szczegółowych propozycji.

Należy zauważyć, iż pomimo obecnej asymetrii w dostępie do rynków zamówień publicznych UE i państw trzecich, rozwiązania zaproponowane w projekcie rozporządzeniu co do zasady otwierają jeszcze bardziej unijny rynek zamówień publicznych.

W propozycji rozporządzenia została bowiem ustanowiona generalna zasada, że na unijnym rynku zamówień publicznych towary i usługi objęte zobowiązaniami UE w zakresie dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych, będą traktowane na równi z towarami i usługami z UE oraz nastąpi rozszerzenie takiego traktowania względem towarów i usług pochodzących z krajów najmniej rozwiniętych. Projekt rozporządzenia rozszerza także stosowanie przedmiotowej zasady również na umowy na koncesje.

Dodatkowo należy mieć na uwadze, iż do tej pory w zakresie nieobjętym umowami handlowymi, poszczególne państwa członkowskie mogły przyjmować regulacje upoważniające/obligujące instytucje zamawiające do wykluczania wykonawców z państw nie objętych porozumieniami. Projekt rozporządzenia wyklucza taką możliwość. Propozycja regulacji pozbawia też mocy prawnej art. 58 i 59 dyrektywy 2004/17/WE, nie określając przy tym okresu przejściowego na dostosowanie krajowych przepisów w dziedzinie zamówień publicznych.

Należy także ocenić, iż instrument powierzony zamawiającym, w celu wykluczania ofert, w których wartość towarów i usług nieobjętych zobowiązaniami przekracza 50% całkowitej wartości oferty, z uwagi na obostrzenia możliwości jego zastosowania oraz ryzyko znacznego przedłużenia trwania procedur udzielania zamówień publicznych, mieć będzie marginalne znaczenie.

Z kolei długotrwałe procedury prowadzące do ustanowienia przez Komisję środków ograniczających dostęp do unijnego rynku zamówień publicznych w drodze aktów wykonawczych uzasadniają wniosek, iż proces przywracania symetrii w dostęпах do rynków zamówień publicznych w wymiarze międzynarodowym, będzie procesem powolnym, a z uwagi na słabość przewidzianych instrumentów, również niepewnym co do zakładanych rezultatów.

1. Ocena skutków prawnych

Przedstawiony projekt rozporządzenia ustanawiającego zasady dostępu towarów i usług do rynku wewnętrznego Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje w sprawie dostępu towarów i usług z Unii Europejskiej do rynków zamówień publicznych państw trzecich nie powinien w początkowym okresie wprowadzić istotnych zmian, jeżeli chodzi o funkcjonowanie polskiego rynku zamówień publicznych. Polski rynek zamówień publicznych jest bowiem zasadniczo otwarty na wykonawców, towary i usługi pochodzące z państw trzecich. Niemniej konieczna będzie zmiana polskiej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240 poz. 1429), poprzez uchylenie przepisów stanowiących implementację art. 58 dyrektywy 2004/17/WE. Zmiana polegać będzie na konieczności uchylenia art. 138c ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych. Po przyjęciu rozporządzenia, o ile nie ulegnie ono zmianie w trakcie prac nie będzie już możliwe w przyszłości wprowadzanie do polskich przepisów o zamówieniach publicznych regulacji dotyczących dostępu do polskiego rynku zamówień publicznych wykonawców spoza UE.

Ocena skutków społecznych

Przyjęcie nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zasady dostępu towarów i usług do rynku wewnętrznego Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje w sprawie dostępu towarów i usług z Unii Europejskiej do rynków zamówień publicznych państw trzecich, jeżeli będzie wprowadzało skuteczne mechanizmy zapewniające stosowanie wzajemności w dostępie do rynków, powinno sprzyjać zwiększeniu zatrudnienia w przedsiębiorstwach UE, w związku z przewidywanym dalszym otwarciem rynków zamówień publicznych w państwach trzecich i związanymi z tym możliwościami zwiększenia eksportu przedsiębiorstw UE. Wprowadzane aktami wykonawczymi Komisji środki ograniczające powinny także w rezultacie wpłynąć na większy udział towarów i usług z UE w unijnym rynku zamówień publicznych i związany z tym wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

2. Ocena skutków gospodarczych

Przyjęcie nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zasady dostępu towarów i usług do rynku wewnętrznego Unii Europejskiej w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje w sprawie dostępu towarów i usług z Unii Europejskiej do rynków zamówień publicznych państw trzecich może przyczynić się do zwiększenia udziału w międzynarodowym rynku zamówień publicznych przedsiębiorstw z UE, w tym z sektora MSP. Z drugiej strony, na skutek otwarcia co do zasady rynku unijnego zapewne zwiększy się udział w postępowaniach prowadzonych przez unijnych zamawiających wykonawców pochodzących z państw trzecich. Będzie to szczególnie widoczne w tych krajach, które stosując do tej pory zasadę wzajemności, ograniczały taki dostęp (np. Hiszpania, Francja, Belgia). Oznaczać to będzie, że polscy wykonawcy, którzy i tak nie są zbyt aktywni na rynkach unijnych zetkną się z jeszcze większą konkurencją niż dotychczas.

3. Ocena skutków finansowych

Przyjęcie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych.

IV. Informacja w sprawie zgodności projektu aktu z zasadą pomocniczości

Komisja wskazuje, że propozycja należy do dziedziny podlegającej wyłącznej kompetencji UE, wobec czego zasada pomocniczości nie ma zastosowania.

V. Przedstawiciel Rządu upoważniony do prezentowania stanowiska

Dariusz Piasta, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, tel. 22 4587703, faks 22 4587783